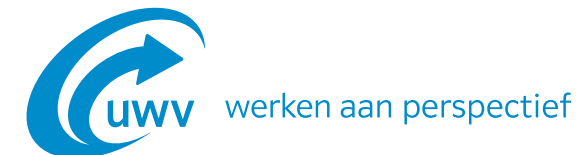

Werken in Europa

Informatie over werk, ondernemen en leven in de EU/EER en Zwitserland

Meer informatie

Deze brochure geeft algemene informatie. Heeft u na het lezen nog vragen? Kijk dan op uwv.nl/internationaal of werk.nl/eures. U kunt ook contact opnemen met UWV Telefoon Werknemers via 0900 - 92 94. Als u in het buitenland bent, kunt u bellen naar +31 88 898 20 01. Kijk voor de kosten van deze telefoonnummers op uwv.nl/bellen. De adressen en telefoonnummers van UWV WERKbedrijf vindt u op werk.nl.

Inhoud

Waarom deze brochure?	2
Werken in de EU/EER of Zwitserland	4
Werk zoeken in Europa	5
Solliciteren in Europa	8
Werk gevonden. En dan?	9
Hoe zit het met uw sociale zekerheid?	10
Wat gebeurt er als u ziek, arbeidsongeschikt of werkloos wordt?	14
Een vrijwillige verzekering	22
Andere sociale verzekeringen, zorgverzekering en pensioen	23
Werk en sociale zekerheid in de grensstreek	24
Adressen en websites	26

Werken aan perspectief

Werken is belangrijk, voor uzelf en voor de maatschappij. UWV helpt u om werk te vinden en te houden. Is werken niet mogelijk, dan zorgen wij voor tijdelijk inkomen. Dit doen wij op basis van de WW, WIA, WAO, Wajong, WAZ, WAZO en Ziektewet.

EURES

De belangrijkste doelen van EURES zijn:

- informatie, begeleiding en advies geven aan potentieel mobiele werknemers over vacatures en de levens- en arbeidsomstandigheden in de Europese Unie (EU), de Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland;
- assistentie bieden aan werkgevers die uit landen van de EU/EER en Zwitserland willen werven;
- advies en begeleiding geven aan werknemers en werkgevers in grensregio's.

Waarom deze brochure?

Nederland is lid van de Europese Unie (EU) en behoort tot de Europese Economische Ruimte (EER) (zie Tabel 1). Werkt u of bent u van plan om in een ander land van de EU, de EER of Zwitserland te gaan werken of ondernemen? Bereidt u zich dan goed voor en onderzoek het volgende: hoe is de economische situatie en de arbeidsmarkt in het land waar u heen gaat? Wat voor baan zoekt u? En hoe zit het met sociale zekerheden? Wat gebeurt er bijvoorbeeld als u werkloos wordt of ziek? En hoe zit het met uw pensioen over de grens?

Deze brochure is bestemd voor:

- werknemers met de nationaliteit van een land van de EU/EER of Zwitserland, die in een van deze landen willen gaan werken.

Deze brochure geeft antwoord op de volgende vragen:

- Wat zijn de mogelijkheden om in de EU/EER of Zwitserland te werken?
- Op welke manieren kunt u naar werk zoeken?
- Wat moet u regelen als u werk heeft gevonden in het buitenland?
- Waar kunt u terecht met vragen over werken in de grensstreek?
- Hoe zit het met uw sociale verzekeringen?

Landen van de EU/EER en Zwitserland

In Tabel 1 ziet u welke landen bij de EU en de EER horen. Deze landen en Zwitserland hebben met elkaar afspraken gemaakt (verordeningen) over de sociale verzekeringen. De afspraken gaan over in welk land u verzekerd bent tegen inkomensverlies bij ziekte, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid. Zij passen deze afspraken toe op werknemers die in een land van de EU, EER of Zwitserland wonen en werken. Sommige landen passen de afspraken alleen toe als u ook de nationaliteit heeft van een land van de EU, EER of Zwitserland. Maar de meeste landen passen de afspraken toe ongeacht uw nationaliteit.

Waar in deze brochure Europa staat, worden alle landen in deze tabel bedoeld.

Landen behorend tot de EU én de EER	Landen behorend tot de EER, maar niet tot de EU	Overig
België	Litouwen	IJsland**
Bulgarije	Luxemburg	Liechtenstein**
(Grieks) Cyprus	Malta	Noorwegen**
Denemarken*	Nederland	
Duitsland	Oostenrijk	
Estland	Polen	
Finland	Portugal	
Frankrijk	Roemenië	
Griekenland	Slovenië	
Hongarije	Slowakije	
Ierland	Spanje	
Italië	Tsjechië	
Kroatië	Verenigd Koninkrijk#	
Letland	Zweden	

* Denemarken past de afspraken over de sociale verzekeringen alleen toe op werknemers met de nationaliteit van een EU-land.

** Heeft u niet de nationaliteit van een land van de EU/EER of Zwitserland? En werkt(e) of woont u in Denemarken, Noorwegen, IJsland, Liechtenstein of Zwitserland? Dan gelden de regels in deze brochure niet. Lees dan de informatie over het werken in een land waarmee Nederland geen verdrag heeft afgesloten op uwv.nl/internationaal.

Heeft u een andere nationaliteit en woont of werkt u in Noorwegen? Lees dan de informatie over het werken in een verdragsland op uwv.nl/internationaal.

Heeft u een andere nationaliteit en u werkt in het Verenigd Koninkrijk? Dan gelden voor u de oude regels van vóór 1 mei 2010. Informatie hierover kunt u krijgen via UWV-telefoon (088 898 20 01, tarief afhankelijk van uw provider)

Voor het Isle of Man, de Kanaaleilanden (Alderney, Herm en Jethou), Guernsey en Jersey van het Verenigd Koninkrijk gelden andere regels. In het verdrag van Nederland met het Verenigd Koninkrijk zijn hiervoor (beperkte) afspraken gemaakt. Wilt u hier meer over weten? Lees dan de brochure [Werken in een verdragsland](#). Deze brochure kunt u downloaden op uwv.nl/internationaal.

Werken in de EU/EER of Zwitserland

De lidstaten van de EU/EER en Zwitserland hebben ook afspraken met elkaar gemaakt over vrij verkeer van werknemers. Door deze afspraken kunt u makkelijker in een andere lidstaat gaan werken. U wordt in elke lidstaat hetzelfde behandeld als de werknemers van dat land.

Vrij verkeer van werknemers

Vrij verkeer van werknemers betekent voor een inwoner met de nationaliteit van een lidstaat van de EU/EER of Zwitserland dat hij in elke andere lidstaat mag wonen en werken. Hij krijgt toegang tot de arbeidsmarkt en heeft dezelfde arbeidsvoorwaarden en sociale voordelen als andere werknemers van dat land. Kroatië heeft afwijkende afspraken over vrij verkeer van werknemers.

Kijk voor meer informatie over vrij verkeer van werknemers en over de afwijkende afspraken voor Kroatië op werk.nl/eures en eures.europa.eu.

Werk zoeken in Europa

Gaat u op zoek naar werk in een ander Europees land? Bereidt u zich dan goed voor.

Stel uzelf een aantal vragen:

- Naar welk land wilt u toe?
- Wat weet u van dat land?
- Hoe verschilt de werkcultuur daar van die in Nederland en hoe goed spreekt u de taal?
- Welk werk wilt u daar gaan doen?
- Heeft u potentiële werkgevers meer te bieden dan kandidaten uit dat land?

Regel een aantal praktische zaken:

- Zorg dat u voldoende geld heeft. Want tijdens uw zoektocht naar werk krijgt u geen geld van een sociale dienst van het land waar u wilt werken.
- Zorg dat u een geldig identiteitsbewijs heeft. Dit heeft u altijd nodig bij het zoeken naar werk in het buitenland.

Tot slot, verzamel informatie over de volgende zaken:

- De financiële kant. De lonen zijn bijvoorbeeld niet in alle landen gelijk. Ook verschillen de sociale lasten en loonbelastingen per land. Dat heeft invloed op uw loon.
- De economische situatie en de arbeidsmarkt. Dit bepaalt onder andere hoe snel u een baan kunt vinden.

Weet u naar welk land u wilt en welke baan u zoekt? Dan kan de zoektocht naar werk beginnen!

Vacatures zoeken

Als u op zoek gaat naar werk in een ander Europees land, kan UWV WERKbedrijf veel voor u betekenen. Daarnaast kunt u bijvoorbeeld zoeken op buitenlandse websites of in vakbladen.

Zoeken met hulp van UWV WERKbedrijf/EURES

UWV WERKbedrijf is partner in EURES. EURES staat voor EUROpean Employment Services. EURES is de Europese organisatie, die informatie en advies geeft over werken en leven in 31 landen van Europa. EURES heeft een netwerk in heel Europa. De dienstverlening is ondergebracht bij partnerorganisaties en arbeidsbureaus in Europa, zoals UWV WERKbedrijf.

Door samen te werken met EURES heeft UWV WERKbedrijf toegang tot een groot aantal Europese vacatures. Binnen 24 uur zijn nieuwe vacatures vaak al bekend bij UWV WERKbedrijf. Voor sommige sectoren zijn er regelmatig internationale bemiddelingsprojecten, bijvoorbeeld voor de horeca, landbouw of voor het toerisme.

Wilt u meer weten over werken en wonen in Europa of wilt u Europese vacatures bekijken? Kijk dan eens op eures.europa.eu of werk.nl/eures. U kunt hier ook uw cv plaatsen, zodat werkgevers u kunnen benaderen. Heeft u geen internet of wilt u een persoonlijk gesprek? Dan kunt u contact opnemen met een adviseur werk van UWV WERKbedrijf. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor mensen die werk zoeken in een ander Europees land. Adviseurs van EURES ondersteunen hen als dat nodig is.

Zoeken met hulp van andere websites, vakbladen en kranten

Er zijn ook andere vacaturesites die buitenlandse vacatures plaatsen, zoals werkenbijdeoverheid.nl. Speur ook in grote vakbladen van de branche waarin u wilt werken. Naast een overzicht van vacatures krijgt u zo een goed beeld van bedrijven die internationaal werken. Leest u in een krant of vakblad iets over een bedrijf dat u aanspreekt, dan kunt u ook zelf initiatief nemen en een open sollicitatiebrief sturen. Achter in deze brochure vindt u adressen van andere organisaties die u verder kunnen helpen.

Werk zoeken met een WW-uitkering

Het is mogelijk om drie maanden met behoud van uw Nederlandse WW-uitkering in het buitenland werk te zoeken. Heeft u een WW-uitkering en wilt u (ook) werk gaan zoeken in het buitenland? Bespreek dat dan voor uw vertrek met uw adviseur werk of via UWV Telefoon Werknemers, 0900 - 92 94 (Kijk voor de kosten van dit telefoonnummer op uwv.nl/bellen). Na uw vertrek uit Nederland moet u zich binnen zeven dagen inschrijven bij het arbeidsbureau in uw nieuwe land. Ook moet u de regels van de werkloosheidsinstelling van uw nieuwe land volgen. Op eures.europa.eu staan de namen van deze bureaus en instellingen per land. Meer informatie en de voorwaarden om uw WW-uitkering te behouden bij uw zoektocht naar werk in het buitenland vindt u op uwv.nl/internationaal.

Een eigen bedrijf in het buitenland

Overweegt u een bedrijf te starten in het buitenland? Begin dan met het maken van een goed onderbouwd en concreet ondernemingsplan. U ziet dan of uw voornemen haalbaar is. Dit plan heeft u bijvoorbeeld ook nodig als u bij een bank financiering gaat aanvragen. Het ondernemingsplan kunt u voor het grootste gedeelte al in Nederland maken. Zo vertrekt u goed voorbereid naar het buitenland. Meer informatie hierover vindt u op werk.nl/eures.

Heeft u een WW-uitkering en wilt u een eigen bedrijf starten in het buitenland? Informeer bij uw adviseur werk naar de mogelijkheden en de voorwaarden.

Solliciteren in Europa

Heeft u een passende vacature gevonden en wilt u solliciteren? Voordat u het sollicitatieproces ingaat, moet u zich goed voorbereiden. In lang niet alle landen verlopen sollicitatieprocedures hetzelfde. De manier waarop u uw cv en brief opstelt en de manier waarop sollicitatiegesprekken worden gevoerd, kunnen behoorlijk anders zijn dan in Nederland.

Op werk.nl/eures en eures.europa.eu vindt u per land handige sollicitatietips, bijvoorbeeld over omgangsvormen tijdens een sollicitatieprocedure. Ook vindt u hier adressen die u verder kunnen helpen.

De adviseur werk van het WERKbedrijf kan u ook verder helpen. Bent u goed geïnformeerd over de procedures in het land waar u wilt werken? Laat dan aan potentiële werkgevers op een overzichtelijke manier zien wat u te bieden heeft.

Uw diploma in het buitenland

Het is belangrijk dat uw nieuwe, buitenlandse werkgever uw kennis en deskundigheid kan vergelijken met die van een werknemer uit het betreffende land. Ga dus na wat uw diploma's in het buitenland waard zijn. En zorg dat u kunt aantonen dat uw diploma's rechtsgeldig zijn.

Achterin deze brochure vindt u adressen van Europees Platform en S-bb, organisaties die u kunnen helpen bij het waarderen en legaliseren van uw diploma's. Wilt u in het buitenland een beschermd beroep (zoals leraar, arts of advocaat) uitoefenen? Kijk dan op beroepserkenning.nl voor meer informatie.

Europass laat zien wat u kunt

Wilt u potentiële werkgevers in één keer een goed beeld geven van wat u weet en kunt? Maak dan gebruik van Europass. Europass is een initiatief van de Europese Commissie om werken en studeren in een ander Europees land makkelijker te maken. Europass bestaat uit een gratis set documenten in alle Europese talen, waarmee u uw vaardigheden en talenten kunt laten zien. De basis van Europass is het Europass CV. Dit is hét Europese standaard model cv, dat geschikt is voor sollicitaties in alle landen van Europa. U kunt het Europass CV aanvullen met documenten over uw taalvaardigheid, uw werkervaring en uw diploma's. Meer informatie over Europass vindt u op europass.nl.

Werk gevonden. En dan?

Heeft u werk gevonden? Dan krijgt u te maken met een aantal praktische, wettelijke en administratieve zaken.

Verblijfsvergunning

Ondanks dat de lidstaten en Zwitserland afspraken hebben gemaakt over vrij verkeer van werknemers voor hun onderdanen, kunnen er per land toch regels zijn waaraan u zich moet houden. Informeer bij de ambassade of bij de immigratiedienst van de lokale politie van het land waar u gaat werken naar de regels en voorwaarden voor uw verblijf.

Naast uw arbeidscontract, een geldig identiteitsbewijs, pasfoto's en eventuele detachingsverklaring, wordt u soms ook gevraagd om een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Dit wordt in Nederland afgegeven door het ministerie van Justitie. Op eures.europa.eu vindt u meer informatie over verblijfsvergunningen.

Werkvergunning

Binnen Europa zijn afspraken gemaakt over vrij verkeer van werknemers met de nationaliteit van een land van de EU/EER of Zwitserland. Daarom heeft u geen werkvergunning nodig om te werken in een andere lidstaat. Er gelden andere regels in de volgende gevallen:

- Gaat u in Kroatië werken? Dan kunnen er voorwaarden gelden.
- Heeft u niet de nationaliteit van één van de EU/EER-lidstaten of Zwitserland? Maar heeft u bijvoorbeeld de Amerikaanse nationaliteit? Dan gelden er andere regels en heeft u meestal wel een werkvergunning en een verblijfsvergunning nodig.

Informeer bij de ambassade van het land waar u naartoe gaat naar de regels. Of kijk voor meer informatie op eures.europa.eu.

Hoe zit het met uw sociale zekerheid?

In Europa valt u -als het gaat om sociale zekerheid- meestal onder de wetgeving van het land waar u werkt.

De afspraken gelden als u aan beide voorwaarden voldoet:

- U woont of gaat wonen in de EU.
- U werkt of gaat werken in de EU.

Let op:

heeft u niet de nationaliteit van de EU/EER of Zwitserland? En werkt of woont u in Denemarken, Noorwegen, IJsland, Liechtenstein of Zwitserland? Dan gelden de regels in deze brochure niet.

Lees dan de informatie over het werken in een land waarmee Nederland geen verdrag heeft afgesloten op uwv.nl/internationaal.

Heeft u een andere nationaliteit en woont of werkt u in Noorwegen? Lees dan de informatie over het werken in een verdragsland op uwv.nl/internationaal.

Woont of werkt u in het Verenigd Koninkrijk en u heeft niet de nationaliteit van de EU/EER? Dan gelden voor u de oude regels van vóór 1 mei 2010. Informatie hierover kunt u krijgen bij UWV-telefoon (088-8982001).

Woont of werkt u in de volgende delen van het Verenigd Koninkrijk: Isle of Man, de Kanaaleilanden (Alderney, Herm en Jethou), Guernsey en Jersey? Dan kan het verdrag met het Verenigd Koninkrijk gelden.

Onder welke wetgeving valt u?

De belangrijkste afspraak die de lidstaten van de EU met elkaar hebben gemaakt is dat u wat betreft sociale zekerheid meestal onder de wetgeving van uw werkland valt. Dit betekent dat de wetgeving van uw werkland bepaalt of u verzekerd bent tegen inkomensverlies bij ziekte, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid. Er zijn een aantal uitzonderingen op deze afspraak. De meest voorkomende uitzonderingen vindt u hiernaast.

Wanneer valt u niet onder de wetgeving van uw werkland?

In een aantal situaties valt u niet onder de wetgeving van uw werkland, maar onder de wetgeving van een ander land van de EU. Bijvoorbeeld van uw woonland. Deze situaties staan hieronder.

- *U vaart op een zeeschip*
Werkt u op een zeeschip dat vaart onder de vlag van een lidstaat van de EU? Dan valt u onder de wetgeving van dat land. Vaart u bijvoorbeeld onder de Engelse vlag, dan bent u in het Verenigd Koninkrijk verzekerd.
- *U bent Nederlands ambtenaar*
Bent u Nederlands ambtenaar en gaat u in een ander land van de EU werken? Dan blijft de Nederlandse wetgeving voor u gelden. Dat betekent dat u dus in Nederland verzekerd bent voor sociale zekerheid.
- *U bent gedetacheerd*
Werkt u tijdelijk in het buitenland voor een Nederlandse werkgever? Als u korter dan 24 maanden in het buitenland gaat werken, kunt u toch in Nederland verzekerd blijven voor sociale zekerheid. Weet u van tevoren dat u langer dan 24 maanden in het buitenland gaat werken? Ook dan kunt u in Nederland verzekerd blijven, maar dan moet er voor u een aparte overeenkomst worden afgesloten door de Sociale Verzekeringsbank (SVB).
- *De Sociale Verzekeringsbank sluit een aparte overeenkomst voor u af*
Wilt u in Nederland verzekerd blijven? Dan kan het interessant voor u zijn om in een aparte overeenkomst vast te laten leggen dat de Nederlandse wetgeving voor u blijft gelden. U kunt de afdeling Internationale Detachering van de SVB vragen zo'n overeenkomst af te sluiten met het land waar u gaat werken.
- *U werkt als werknemer in verschillende lidstaten*
 - Werkt u in verschillende lidstaten tegelijk en verricht u een deel van uw werkzaamheden in uw woonland? Dan kan de wetgeving van uw woonland gelden. De SVB kan hier meer informatie over geven.
 - Werkt u in verschillende lidstaten tegelijk, maar niet of te weinig in uw woonland? Dan geldt de wetgeving van het land waar uw werkgever gevestigd is. Heeft u meerdere werkgevers, die in verschillende lidstaten zijn gevestigd? Dan geldt de wetgeving van uw woonland.

Let op: werkt u als werknemer én als zelfstandige in verschillende lidstaten? Dan geldt voor u de wetgeving van het land waar u in dienst bent als werknemer.

Formulier A1

Als één van bovenstaande situaties voor u geldt, laat dat dan vastleggen op Formulier A1. Op dit formulier staat:

- welke wetgeving voor u geldt;
- waarom deze wetgeving voor u geldt (op grond van welk wetsartikel);
- hoelang deze wetgeving voor u geldt;
- de plaats waar u gaat werken.

Dit formulier kan u of uw werkgever opvragen bij de afdeling Internationale Detachering van de SVB. U kunt hier ook meer informatie krijgen over dit formulier.

Wat gebeurt er als u ziek, arbeidsongeschikt of werkloos wordt?

Wordt u ziek, arbeidsongeschikt of werkloos terwijl u in een ander land van de EU werkt? Dan is het belangrijk dat u weet welke wetgeving voor u geldt: die van Nederland of van uw werkland. Deze wetgeving bepaalt of u een uitkering kunt aanvragen en aan welke regels u zich moet houden. In dit hoofdstuk leest u hier meer over.

U wordt ziek

Wordt u ziek? Dan kunt u in het land waar u verzekerd bent een uitkering aanvragen.

U bent in uw werkland verzekerd

Valt u onder de wetgeving van uw werkland en bent u daar verzekerd? Dan vraagt u uw uitkering aan bij de instelling die in dat land uitkeringen verstrekt. Wordt u in Nederland ziek? Meld u dan bij uw werkgever en bij UWV. Wij roepen u op voor een onderzoek bij de verzekeringsarts van UWV. Daarna brengen wij uw buitenlandse werkgever op de hoogte.

Werkt u voor een Nederlandse werkgever? Als hij uw loon tijdens uw ziekte doorbetaalt én u krijgt een buitenlandse uitkering, dan mag hij uw uitkering van uw loon aftrekken.

Soms moet u een minimale periode verzekerd zijn geweest voor sociale zekerheid voordat u uw ziektekosten vergoed krijgt of een uitkering krijgt. De lidstaten van de EU hebben met elkaar afgesproken dat verzekerde periodes in verschillende lidstaten bij elkaar opgeteld mogen worden. Zo komt u eerder aan de minimale periode dat u verzekerd moet zijn. De instelling waar u uw uitkering aanvraagt zal dan in de andere lidstaat deze gegevens opvragen.

U bent in Nederland verzekerd

Heeft u Formulier A1? Dan geldt de Nederlandse wetgeving voor u. Uw werkgever is verplicht twee jaar (104 weken) minimaal 70% van uw loon door te betalen. Meestal krijgt u het eerste jaar 100% en het tweede jaar 70% van uw loon doorbetaald. Dit geldt ook als u in dienst bent bij een buitenlandse werkgever. U moet zelf doorgeven aan uw werkgever dat u ziek bent. Uw werkgever kan afspraken met u maken over de melding en controle.

Heeft u een uitkering van UWV? Dan meldt u zich telefonisch ziek bij UWV. UWV geeft dan aan wat de vervolgstappen zijn.

U wordt arbeidsongeschikt

Binnen Europa zijn er twee stelsels voor de berekening van de hoogte van een arbeidsongeschiktheidsuitkering: een A-stelsel en een B-stelsel. Hieronder ziet u welk stelsel elk land heeft.

Landen met een A-stelsel

Estland, Finland, Griekenland, Ierland, Letland, Verenigd Koninkrijk en Zweden.

Wat betekent een A-stelsel?

De hoogte van een arbeidsongeschiktheidsuitkering hangt niet af van hoelang u verzekerd bent geweest tegen inkomensverlies bij arbeidsongeschiktheid. Of u lang of kort verzekerd was, u krijgt altijd hetzelfde bedrag.

Toch een B-stelsel

Voor bepaalde beroepsgroepen in de landen met A-stelsel kan gelden dat zij onder het B-stelsel vallen. Wilt u hier meer van weten? Neem dan contact op met bijvoorbeeld de ambassade van dit land.

Landen met een B-stelsel

Alle overige landen van de EU/EER hebben een B-stelsel.

Wat betekent een B-stelsel?

Een B-stelsel betekent:

- In bepaalde landen hangt de hoogte van een arbeidsongeschiktheidsuitkering af van hoelang u verzekerd was tegen inkomensverlies bij arbeidsongeschiktheid. Dus hoe langer u verzekerd was, hoe hoger uw uitkering is.
- In andere landen hangt de hoogte van een arbeidsongeschiktheidsuitkering niet af van hoelang u verzekerd was. U krijgt dan altijd hetzelfde bedrag, ongeacht of u lang of kort verzekerd was.

Voordeligste berekening

Landen met een B-stelsel berekenen uw uitkering altijd op twee manieren. De berekening die voor u het voordeligst is, wordt dan toegepast.

Als u arbeidsongeschikt wordt, dan is voor de berekeningswijze van uw uitkering het volgende van belang:

- In welk land bent u verzekerd? In uw werkland of in Nederland?
- Heeft het land waar u verzekerd bent een A-stelsel of een B-stelsel?
- Heeft u een arbeidsverleden in een land met een A-stelsel of een B-stelsel?
- Heeft u als laatste of in het verleden in Nederland gewerkt? Kijk dan onder het kopje *U werkte als laatste in een land met een B-stelsel* in het schema op pagina 19.

Hoe wordt de arbeidsongeschiktheidsuitkering berekend?

U bent in uw werkland verzekerd

Valt u onder de wetgeving van uw werkland en bent u daar verzekerd?

Dan vraagt u uw uitkering aan bij de instelling die in dat land de uitkeringen uitvoert. Verder is het belangrijk of u daarvoor in een land met een A-stelsel of een B-stelsel heeft gewerkt. In de schema's hieronder ziet u hoe uw uitkering wordt berekend.

U werkte alleen maar in landen met een A-stelsel.

U krijgt alleen een uitkering uit het land waar u het laatst verzekerd was. Deze uitkering krijgt u volgens de regels van dat land. U krijgt dus geen uitkering uit andere landen waar u in het verleden verzekerd was.

U werkte als laatste in een land met een A-stelsel en in het verleden in landen met een A- en/of B-stelsel.

In deze situatie maken de landen met een A-stelsel twee berekeningen:

- Een berekening volgens het A-stelsel waar de buitenlandse uitkeringen van worden afgetrokken.
- Een berekening waarbij de hoogte van uw arbeidsongeschiktheidsuitkering uit het land afhangt van het aantal jaar dat u verzekerd was in dat land. Dus hoe langer u verzekerd was in dat land, hoe hoger uw uitkering.

De hoogte van uw uitkering wordt berekend volgens de berekening die voor u het meest voordelig is.

Voorbeeld

U was:

- twee jaar verzekerd in Duitsland (B-stelsel);
- twee jaar in Nederland (B-stelsel);
- en vier jaar in het Verenigd Koninkrijk (A-stelsel).

De totale verzekeringsperiode is dus acht jaar.

U krijgt een uitkering uit deze drie landen. Let op: uw uitkering uit het Verenigd Koninkrijk kan op twee manieren worden berekend. Daarbij zal gekozen worden voor de berekening die voor u het meest voordelig is.

1. Berekening volgens het A-stelsel. U krijgt dan:

- uit Duitsland een Duitse uitkering (de hoogte hangt af van hoelang u verzekerd was in Duitsland);
- uit Nederland een kwart van een Nederlandse uitkering;
- uit het Verenigd Koninkrijk een Engelse uitkering minus de uitkeringen uit Duitsland en Nederland.

2. Berekening alsof het A-stelsel een B-stelsel is. U krijgt dan:

- uit Duitsland een Duitse uitkering (de hoogte hangt af van hoelang u verzekerd was in Duitsland);
- uit Nederland een kwart van een Nederlandse uitkering;
- uit het Verenigd Koninkrijk krijgt u de helft van een Engelse uitkering.

U werkte als laatste in een land met een B-stelsel en in het verleden in landen met een A- en/of B-stelsel.

Al uw voormalige werklanden passen dezelfde regels toe. De hoogte van uw uitkering uit elk land hangt af van het aantal jaar dat u verzekerd was in het land.

Voorbeeld

U was:

- twee jaar verzekerd in het Verenigd Koninkrijk (A-stelsel);
- twee jaar in Nederland (B-stelsel);
- als laatste vier jaar in Duitsland (B-stelsel).

De totale verzekeringsperiode is dus acht jaar.

U krijgt een arbeidsongeschiktheidsuitkering uit deze drie landen, die als volgt is opgebouwd:

- uit het Verenigd Koninkrijk krijgt u een kwart van een Engelse uitkering;
- uit Nederland krijgt u een kwart van een Nederlandse uitkering;
- uit Duitsland krijgt u een Duitse uitkering (de hoogte hangt af van hoelang u verzekerd was in Duitsland).

U bent in Nederland verzekerd

Heeft u Formulier A1? Dan geldt de Nederlandse wetgeving voor u.

Bent u 104 weken (twee jaar) ziek? Dan kunt u een WIA-uitkering aanvragen.

WIA staat voor: Wet werk en inkomensvoorziening naar arbeidsvermogen.

U wordt in uw woonland opgeroepen en medisch onderzocht.

Woont u in het buitenland? Dan stuurt een buitenlandse arts van de instelling die in uw woonland ziekgeld betaalt, de resultaten van dit onderzoek naar UWV. De verzekeringsarts van UWV beoordeelt vervolgens samen met de arbeidsdeskundige in hoeverre u volgens de Nederlandse wetgeving nog arbeidsgeschikt bent. Zij gebruiken daarvoor de resultaten van het medische onderzoek.

Heeft u in het verleden ook in een andere lidstaat gewerkt én was u verzekerd voor arbeidsongeschiktheid? Dan krijgt u misschien ook een arbeidsongeschiktheidsuitkering uit dat land. Als u verzekerd was in een land met een B-stelsel en korter dan één jaar in dat land heeft gewerkt, dan krijgt u meestal geen uitkering uit dat land. Als u wel een uitkering uit een ander land krijgt, dan houdt UWV daarmee rekening bij het bepalen van de hoogte van uw uitkering. Dat kan door de hoogte van uw uitkering op twee manieren te berekenen. Op pagina 20 ziet u voorbeelden van beide berekeningen.

Voorbeeld

U was:

- de laatste twee jaar in Nederland verzekerd;
- daarvoor zes jaar in Duitsland.

In totaal was u dus acht jaar verzekerd.

UWV stelt de hoogte van uw WIA-uitkering vast op € 90 per dag.
U heeft in Duitsland recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering van € 60 per dag.

Eerste berekening:

UWV verlaagt de WIA-uitkering met uw uitkering uit Duitsland.

U krijgt van UWV:	€ 90 - € 60 = € 30 per dag
Uit Duitsland krijgt u:	<u>€ 60 per dag +</u>
Totaal krijgt u:	€ 90 per dag

Tweede berekening:

UWV kijkt naar de duur van de verzekerde periodes in de verschillende lidstaten. Van de totale verzekeringsperiode van acht jaar was u twee jaar in Nederland verzekerd. Dat is dus een kwart van de totale verzekeringsperiode.

U krijgt van UWV:	0,25 x € 90 = € 22,50 per dag
Uit Duitsland krijgt u:	<u>€ 60 per dag +</u>
Totaal krijgt u:	€ 82,50 per dag

UWV past altijd de voor u meest voordelige berekening toe. In dit geval dus de eerste berekening.

U wordt werkloos

Mocht u uw baan verliezen, dan kunt u een werkloosheidsuitkering aanvragen. In welk land bent u verzekerd, in welk land woont u en hoe vaak reisde u heen en weer tussen uw woon- en werkland? Dat is belangrijk in deze situatie.

U bent in uw werkland verzekerd

Bent u in uw werkland verzekerd? Dan is voor het aanvragen van een werkloosheidsuitkering belangrijk hoe vaak u heen en weer reisde tussen uw woon- en werkland.

- *Reisde u minstens één keer per week tussen uw woon- en uw werkland?*

In dit geval kunt u een werkloosheidsuitkering aanvragen in uw woonland. Is dat Nederland? Meldt u zich zodra u weet dat u werkloos wordt bij UWV WERKbedrijf. Om de hoogte en duur van uw uitkering te bepalen, telt UWV de verzekerde periodes in het buitenland en in Nederland bij elkaar op. Blijft u gedeeltelijk werken in uw werkland? Of wordt uw arbeidscontract tijdelijk opgeschort door onvoorziene omstandigheden zoals brand, vorst of economische teruggang? Dan kunt u een werkloosheidsuitkering in uw werkland aanvragen.

- *Reisde u minder dan één keer per week tussen uw woon- en uw werkland?*

Als u volledig werkloos wordt, dan kunt u een werkloosheidsuitkering aanvragen in uw woonland. Is uw woonland Nederland? Meldt u zich dan binnen zeven kalenderdagen bij UWV WERKbedrijf. Blijft u langer in uw werkland waar u verzekerd bent en keert u dus niet direct terug naar Nederland? Meldt u zich in dit geval zo snel mogelijk bij de buitenlandse werkloosheidsinstelling en vraag daar een uitkering aan. Blijft u gedeeltelijk werken in uw werkland? Of wordt uw arbeidscontract tijdelijk opgeschort door onvoorziene omstandigheden zoals brand, vorst of economische teruggang? Dan kunt u een werkloosheidsuitkering in uw werkland aanvragen.

In de periode dat u werkloos bent, moet u in het land zijn waar u uw uitkering heeft aangevraagd. U kunt dan direct weer aan het werk gaan als u werk heeft gevonden.

U bent in Nederland verzekerd

Heeft u Formulier A1? Dan geldt de Nederlandse wetgeving voor u. Als u terugkeert naar Nederland (uw woonland), kunt u een WW-uitkering aanvragen bij UWV WERKbedrijf. Doet u dit binnen zeven kalenderdagen. Als u in het andere land blijft wonen, kunt u soms recht hebben op een werkloosheidsuitkering uit uw woonland.

Een vrijwillige verzekering

Heeft u de nationaliteit van een EU-land en gaat u in een andere lidstaat werken als werknemer? Meestal bent u dan in uw werkland verplicht verzekerd tegen inkomensverlies bij ziekte, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid. In de hoofdstukken *Hoe zit het met uw sociale zekerheid?* en *Wat gebeurt er als u ziek, arbeidsongeschikt of werkloos wordt?* van deze brochure kunt u hier meer over lezen. Afhankelijk van uw individuele situatie kan het soms nuttig zijn om een vrijwillige verzekering in Nederland af te sluiten.

Binnen de EU/EER en Zwitserland kunt u een vrijwillige verzekering afsluiten tegen inkomensverlies bij arbeidsongeschiktheid (WIA). Voor inkomensverlies bij ziekte en werkloosheid geldt dat u zich hier alleen vrijwillig voor kunt verzekeren als u niet in Nederland én niet in uw werkland verplicht verzekerd bent hiervoor.

Voor u een beslissing neemt over een vrijwillige verzekering, is het belangrijk dat u goed geïnformeerd bent over de sociale verzekeringswetgeving in uw werkland. Raadpleeg bijvoorbeeld uw (toekomstige) werkgever hierover of wetgevingsorganisaties in uw werkland. Laat u ook goed informeren over de rechten die de verzekering biedt.

Wilt u meer weten over een vrijwillige verzekering? Bijvoorbeeld over voorwaarden, uitkeringsrechten of het nut van een vrijwillige verzekering? Kijk dan op uwv.nl/vrijwilligverzekeren, of bel UWV Vrijwillige Verzekeringen (020) 752 42 91.

Andere sociale verzekeringen, zorgverzekering en pensioen

Kinderbijslag

Als u in het buitenland gaat werken, maar u blijft in Nederland wonen dan kunt u nog recht hebben op kinderbijslag. Gaat u ook in het buitenland wonen? Dan heeft u geen recht meer op Nederlandse kinderbijslag. Misschien kunt u wel kinderbijslag van het land waar u woont krijgen. Kijk op svb.nl voor meer informatie.

AOW

Als u in het buitenland woont, bouwt u in die periode geen rechten voor AOW op. Dat kan gevolgen hebben voor uw AOW-uitkering. Meestal kunt u een vrijwillige verzekering afsluiten voor de AOW. Kijk op svb.nl voor meer informatie.

Zorgverzekering

Als u in het buitenland gaat werken en u onder de wetgeving van dat land valt, dan eindigt uw zorgverzekering in Nederland. U sluit dan een ziektekostenverzekering af in de andere lidstaat. Blijft u in Nederland wonen? Dan kunt u met de European Health Insurance Card (EHIC) zorg in Nederland krijgen. Valt u onder de Nederlandse wetgeving? Dan blijft uw Nederlandse zorgverzekering doorlopen. Van uw zorgverzekeraar kunt u een EHIC krijgen, waarmee u zorg in het buitenland kunt krijgen.

Pensioen

Informeer bij uw pensioenverzekeraar en uw nieuwe werkgever wat de gevolgen zijn voor uw pensioenopbouw. Hoofregel is dat u uw ouderdomspensioen opbouwt in het EU/EER-land waar u werkt.

Werk en sociale zekerheid in de grensstreek

Als u in de grensstreek woont, is het makkelijker om in het buitenland te gaan werken. U kunt een baan zoeken in Duitsland of België zonder dat u hoeft te verhuizen. In dat geval gelden speciale regels voor de heffing van belastingen en sociale premies. De Belastingdienst, het Bureau voor Belgische Zaken (BBZ), het Bureau voor Duitse Zaken (BDZ), UWV WERKbedrijf en EURES geven voorlichting op dit gebied. U kunt ook informatie nalezen op uwv.nl/internationaal.

Vacatures in de grensstreek

Een actueel overzicht van vacatures in een aantal grensstreken vindt u op werk.nl, eures.info of op de websites van de arbeidsbureaus in België en Duitsland: vdab.be en arbeitsagentur.de. Maar ook bij de vestigingen van UWV WERKbedrijf in de grensstreken kunt u informatie krijgen.

Spreekuren in de Euregio's

In de grensstreek bestaan Euregio's. Euregio is een afkorting van Europa en regio. Een Euregio is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband van gebieden in de grensstreek van de EU om de werk- en leefsituatie van burgers in die streek te verbeteren. Door heel Europa bevinden zich Euregio's. In de Euregio's zijn speciale spreekuren over werken in de grensstreek. U vindt meer informatie over Euregio's op de website van de SVB (svb.nl) en Eures (eures.europa.eu) of bij UWV WERKbedrijf in de grensstreken. U vindt hier bijvoorbeeld informatie over de data en de tijden van de spreekuren.

Bureau voor Belgische Zaken en Bureau voor Duitse Zaken

Het Bureau voor Belgische Zaken (BBZ) en het Bureau voor Duitse Zaken (BDZ) informeren u over sociale zekerheid als u in België of Duitsland gaat wonen, werken, studeren of ondernemen. Beide bureaus zijn onderdeel van de SVB. Gaat u in België of Duitsland werken, dan heeft dit gevolgen voor uw sociale verzekeringen, pensioen en zorgverzekering. Wilt u meer informatie over deze bureaus? Kijk dan op de website van de SVB (svb.nl).

Adressen en websites

Algemene informatie

Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Nederland

Korte Vijverberg 5
Postbus 30465, 2500 GL Den Haag
(070) 313 53 00
Open: maandag t/m donderdag 9.00 tot 16.30 uur, vrijdag 9.00 tot 15.30 uur.
eu.nl (juridische advisering)
Informatie over het gemeenschapsrecht, wonen en werken in de EU en de erkenning van diploma's in een EU-land.

Diplomawaardering en legalisering

Informatiecentrum Diplomawaardering (IcDW)

Postbus 7338, 2701 AH Zoetermeer
(079) 321 79 30
idw.nl
Website over internationale diplomawaardering.

S-BB Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven

Postbus 7259, 2701 AG Zoetermeer
(079) 329 40 00
s-bb.nl
Informatie over de waarde van Nederlandse diploma's beroepsonderwijs en volwasseneneducatie in het buitenland.

Europees Platform / Nuffic

Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het Hoger Onderwijs

Postbus 29777, 2502 LT Den Haag
(070) 426 02 60
Europeesplatform.nl
Engelstalige beschrijvingen van een aantal Nederlandse opleidingen.
Informatie over stage en studie in en beurzen voor het buitenland.
Talenpracticum Engels en Frans. Bij deze organisatie is ook het Nationaal Contactpunt Beroepserkenning ondergebracht. Dit is een informatiecentrum voor de Europese richtlijnen voor beroepserkenning.

DUO Dienst Uitvoering Onderwijs

Postbus 30157, 9700 LJ Groningen
(050) 599 70 55
duo.nl
Legalisatie van diploma's. Verklaringen in Frans, Duits en Engels over de waarde van Nederlandse diploma's. Gespecialiseerd in algemeen vormend onderwijs en voorbereidend beroepsonderwijs.

EUROPASS

Nationaal Europass Centrum
Steenhouwerskade 10, 9718 DA Groningen
(050) 599 91 61
europass.nl
Initiatief van de Europese Unie ter ondersteuning om de mobiliteit bij werken en leren makkelijker te maken.

Werk zoeken en werken in Europa

UWV WERKbedrijf

werk.nl/eures
Website van het WERKbedrijf met informatie over werken en leven in het buitenland.
Ook kunt u via werk.nl vacatures zoeken in de EU/EER en Zwitserland.

UWV

uwv.nl/internationaal
Website van UWV met informatie over werken in het buitenland en uw sociale verzekeringen.

EURES

eures.europa.eu
Website van EURES met informatie over deze organisatie, vacatures, arbeidsmarktinformatie en informatie over leef- en arbeidsomstandigheden. U kunt hier uw cv plaatsen en links vinden naar arbeidsvoorzieningsdiensten in Europa.

Bureau Internationale Ambtenaren

bureauinternationaleambtenaren.nl
Website met vacatures bij organisaties voor internationale samenwerking, een EU-instelling of een internationaal volkenrechtelijke organisatie.

Sociale Verzekeringsbank (SVB)

Afdeling Internationale Detachering
Postbus 357, 1180 AJ Amstelveen
(020) 656 52 25
svb.nl

Informatie over detachering van werknemers en zelfstandigen naar de EU-landen.

Grensarbeid (Duitsland en België)

UWV

uwv.nl/internationaal
Informatie voor grensarbeiders.

Euregio

eures.info
Informatie over wonen en werken in de grensstreken Nederland-België en Nederland-Duitsland.

Startpunt grensarbeid

startpuntgrensarbeid.nl
Informatie over wonen en werken in Nederland en Duitsland.

GrensInfoPunt

grensinfopunt.nl
Informatie over wonen, werken en studeren in Nederland, België of Duitsland.

UWV WERKbedrijf

werk.nl/eures
Website van het WERKbedrijf met informatie over werken en leven in het buitenland. Ook kunt u via werk.nl vacatures zoeken in de EU/EER en Zwitserland.

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

vdab.be
Website met vacatures van arbeidsvoorzieningsorganisaties in België.

Bundesagentur für Arbeit

arbeitsagentur.de
Website met vacatures van arbeidsvoorzieningsorganisaties in Duitsland.

Bureau voor Belgische Zaken (BBZ)

Rat Verleghstraat 2
Postbus 90151, 4800 RC Breda
(076) 548 58 40
svb.nl/bbz

Uitvoering van sociale zekerheid van Nederland en België (verbindingsorgaan voor pensioenen, kinderbijslag, vaststellen van de wetgeving). Informatie en presentaties over de Belgische en Nederlandse sociale verzekeringswetten. Bemiddeling bij sociale verzekeringskwesties.

Bureau voor Duitse Zaken (BDZ)

Takenhofplein 4
Postbus 10505, 6500 MB Nijmegen
(024) 343 19 00
svb.nl/bdz

Informatie over sociale verzekeringsregelingen voor werknemers die in Nederland wonen en in Duitsland werken en andersom, zoals kinderbijslag en pensioenen.

Verzekeringen en belasting

Sociale Verzekeringsbank (SVB)

Afdeling Vrijwillige Verzekeringen
Postbus 357, 1180 AJ Amstelveen
(020) 656 52 25
svb.nl

Informatie over het afsluiten van een vrijwillige AOW- en Anw- en AWBZ-verzekering.

Belastingdienst

Particulieren/Ondernemingen Buitenland
Postbus 2865, 6401 DJ Heerlen
(055) 538 53 85

belastingdienst.nl/prive/internationaal

Voor algemene belastingvragen bij werken, ondernemen en/of wonen in het buitenland.

